

เกร็ดความรู้ที่ 5

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กับบทบาท สมช.

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs : Sustainable Development Goals) ค.ศ. 2030 ที่กำหนดขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของโลกในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งกำหนดเป้าหมายเป็นกรอบแนวทางให้แต่ละประเทศร่วมดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันอันตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความเป็นสากล เชื่อมโยง และเกื้อหนุนกันระหว่างประเทศ โดยในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ประเทศไทยและประเทศสมาชิกสหประชาชาติได้ร่วมรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) ให้เป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) และกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าหมายย่อย (SDGs Targets) เป็นแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการร่วมกัน

<https://www.sdgmove.com/intro-to-sdgs/>

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

ด้วยเหตุดังกล่าว ประเทศไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อเป็นกลไกระดับชาติในการสนับสนุนการดำเนินการตาม SDGs โดยมีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของ กพย. และมีสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในแผนการขับเคลื่อน SDGs เป้าหมายที่ 16 ซึ่งมีการกำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบเป้าหมายย่อยที่ 16.a

“เสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถาบันระดับชาติที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงกระทำผ่านทางความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสร้างขีดความสามารถในทุกกระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อจะป้องกันความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้าย และอาชญากรรม”

อนึ่ง ประเทศไทย เป็นหนึ่งในประเทศที่กำลังพัฒนาในระดับแนวหน้า ซึ่งมีข้อท้าทายต่าง ๆ ท่ามกลางบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สมช. ในฐานะองค์กรด้านความมั่นคงในระดับนโยบายของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDG 16.a ดังกล่าว โดยการก่อการร้ายและอาชญากรรมเป็นหนึ่งในภัยคุกคามที่สำคัญของประเทศ ซึ่ง สมช. ได้มีการดำเนินการใน 2 ระดับ ได้แก่

1

การขับเคลื่อนผ่านยุทธศาสตร์และนโยบายด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

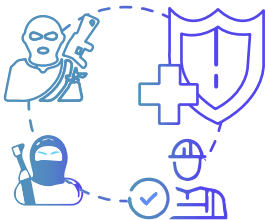
สมช. เป็นหนึ่งในองค์กรที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงที่มีเป้าหมายประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ซึ่งเป็นเสมือนแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานด้านความมั่นคงของไทยในตลอดทศวรรษ 4 – 5 ปีที่ผ่านมา โดย สมช. ได้ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ/จุดเน้นการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความมั่นคงของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกขณะ ทั้งนี้ ประเด็นป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้ายและอาชญากรรม ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงที่มุ่งให้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้รับการแก้ไขจนยุติลงหรือไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศ รวมทั้งให้การบริหารและการพัฒนาบ้านเมืองเดินต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยผลักดันการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาในทุกภาคส่วนทุกประเด็นอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเป้าหมาย SDG 16.a ในการยกระดับขีดความสามารถของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อป้องกันความรุนแรงและต่อสู้กับการก่อการร้ายและอาชญากรรม

นอกเหนือจากยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงแล้ว สมช. ยังได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนผ่านนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) ประกอบด้วย 17 ประเด็นความมั่นคงที่มีเป้าหมายสอดคล้องกับการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม โดยเฉพาะในประเด็นการก่อการร้ายและอาชญากรรม โดยปรากฏความเชื่อมโยงในประเด็นความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ยาอันตราย ประเด็นความมั่นคงที่ 7 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประเด็นความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประเด็นความมั่นคงที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทางไซเบอร์ และประเด็นความมั่นคงที่ 11 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในประเด็นการก่อการร้าย สมช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. 2566 – 2570) ร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นแนวทางการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทดแทนยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายฉบับเดิมที่ได้สิ้นสุด โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพสถานการณ์การก่อการร้ายในปัจจุบัน ซึ่งภายในแผนฉบับดังกล่าว ประกอบด้วย 3 แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย (Prevention) การเสริมสร้างการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย (Countering) และเสริมสร้างการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุวิกฤตก่อการร้ายให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว (Resilience)

แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. 2566 – 2570) มี 3 แนวทางการดำเนินงาน

1 Prevention

การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกัน
ในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

2 Countering

การเสริมสร้างการตอบโต้
ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย

3 Resilience

เสริมสร้างการฟื้นตัว
ภายหลังเกิดเหตุวิกฤตก่อการร้าย
ให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

2

การพัฒนาความร่วมมือกับต่างประเทศในด้านความมั่นคง

สมช. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ประเทศจีน ประเทศอินเดีย ประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร โดยเป็นความร่วมมือทั้งในด้านการข่าว การแลกเปลี่ยน การปฏิบัติในเชิงนโยบาย ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ซึ่งนอกเหนือจากความร่วมมือในลักษณะทวิภาคีแล้ว ยังมีความร่วมมือพหุภาคีในกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่น ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) ซึ่งมีกรอบการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านความมั่นคงของกลไกคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ กรอบการประชุมคณะทำงานย่อยว่าด้วยการต่อต้านแนวคิดการบ่มเพาะความรุนแรงและการก่อการร้าย และกรอบการประชุมคณะทำงานย่อยว่าด้วยการสกัดกั้นการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ภายใต้กลไกทั้ง 3 กลไกดังกล่าว ถือเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่มุ่งเน้นการผลักดันปัญหาก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติที่มีร่วมกัน เพื่อให้ประเทศสมาชิก BIMSTEC สามารถลดปัญหายุคคุกคามดังกล่าว และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม และเศรษฐกิจต่อประเทศของตนเอง นอกจากนี้ ยังปรากฏความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุคคุกคาม อาทิ สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) โดยเป้าหมายที่สำคัญของความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี คือ การร่วมมือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุคคุกคามในระดับนโยบายตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ โดยมีกลุ่มเป้าหมายสำคัญ คือ ประชาชนภายในเครือข่ายความร่วมมือสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข

หากมองไปข้างหน้าความท้าทายต่อไปในการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDG 16.a คือ การสร้างความยืดหยุ่น (Resilience) ของหน่วยงานด้านความมั่นคงของไทยในการเผชิญเหตุที่เกิดจากภัยคุกคาม ซึ่งนับวันจะมีความสลับซับซ้อนในการปฏิบัติการมากขึ้น อีกทั้ง ขีดความสามารถในการเผชิญเหตุที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งแนวทางการแก้ปัญหาในรูปแบบเดิม อาจไม่ใช่คำตอบในการรับมือกับสถานการณ์ความมั่นคงในปัจจุบัน ซึ่งในประเด็นนี้เป้าหมาย SDG 16.a จึงยังมีความทันสมัย สอดรับกับสถานการณ์ของโลก และสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางของการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงของไทยได้